

Huvudman

Huddinge kommun
huddinge@huddinge.se

Beslut

Datum 2026-03-23
Dnr SI 2025:11697
Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå vid Astar AB Solna torg 3 för Huddinge kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Huddinge kommun att senast den **10 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brist rörande rektorns beslut om vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande (APL). Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Huddinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Huddinge kommun ska vidta följande åtgärd

Rektorns beslut om vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som APL

1. Se till att rektor fattar beslut om vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer i de sammanhållna yrkesutbildningarna till service- och installationselektriker, drifttekniker IT och redovisningsassistent som ska genomföras som APL. Besluten ska vara tydligt kopplade till innehållet i ämnesplanerna och det ska framgå vilka moment utifrån ämnets centrala innehåll som förlagts till APL. Besluten ska fattas innan APL påbörjas och ska dokumenteras. Huvudmannen ska, i samband med redovisning av vidtagen åtgärd, inkomma med de beslut om vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som APL som fattats av rektorn i ovan nämnda sammanhållna yrkesutbildningar. (2 kap. 27 § förordningen [2011:1108] om vuxenutbildning)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Huddinge kommun en anmärkning avseende brist rörande att eleverna ska få APL i den omfattning de har rätt till. Huddinge kommun ska senast den **10 augusti 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för arbetsplatsförlagt lärande och att lärandet uppfyller de krav som ställs på utbildningen, att eleverna får APL under ledning av handledare som har nödvändiga kunskaper för uppdraget och som i övrigt bedöms vara lämpliga samt att lärarna i utbildningen synliggör och diskuterar hur olika föreställningar om vad som är manligt och kvinnligt kan påverka människors möjligheter och val.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (Dnr SI 2025:11697) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tillsyn av kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i Huddinge kommun. Tillsynen i detta ärende är avgränsad till verksamheten vid Astar AB/Solna Torg 3 och de sammanhållna yrkesutbildningarna till service- och installationselektriker, drifttekniker IT och redovisningsassistent som ges genom närundervisning. Det är huvudmannen för utbildningen, Huddinge kommun, som är ytterst ansvarig för utbildningen och att eleverna får den utbildning de har rätt till.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om den aktuella utbildningen följer gällande bestämmelser om APL samt att lärarna i utbildningen synliggör och diskuterar hur olika föreställningar om vad som är manligt och kvinnligt kan påverka människors möjligheter och val.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, rektorn och biträdande rektorer med särskilt ansvar för APL samt genom lektionsobservationer mellan den 4–5 februari 2026. Som en del av

tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat rektorns beslut om vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som APL samt poängplaner för de sammanhållna yrkesutbildningarna till service- och installationselektriker, drifttekniker IT och redovisningsassistent. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Rektorns beslut om vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som APL

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av rektorns beslut om vilka nivåer i ämnen som delvis ska genomföras som APL i de sammanhållna yrkesutbildningarna till service- och installationselektriker, drifttekniker IT och redovisningsassistent. Av beslutet framgår vilka nivåer i ämnen samt hur många poäng av dessa som ska förläggas till APL. Av rektorns beslut framgår inte vilka delar, utifrån det centrala innehållet för respektive ämnesnivå, som ska genomföras som APL.

Av intervjuer med lärare, rektorn och de biträdande rektorerna framgår att det är rektorn som fattar beslut om vilka hela eller delar av nivåer i ämnen som ska genomföras som APL. Av inkommen dokumentation inför tillsynen framgår att verksamheten avgör vilka hela eller delar av nivåer i ämnen som ska förläggas till APL genom en gemensam planering där ansvariga lärare tillsammans med skolledningen samråder med branschråd för att säkerställa att innehållet är relevant, genomförbart och kopplat till yrkets krav. Vidare framgår av dokumentation inför tillsynen att verksamheten har som utgångspunkt att förlägga de moment som bäst kan genomföras och bedömas i arbetsmiljö till APL, medan övriga moment förläggs som skolförlagd undervisning.

Elever som studerar till redovisningsassistenter uppger i intervju att de inte har kännedom om vilka moment de förväntas utföra under sin APL. Enligt elever har de fått en checklista över vilka mål som ska uppfyllas under APL-perioden. I intervjuer med elever som studerar till service- och

installationselektriker samt drifttekniker IT uppges att det inte är tydligt exakt vilka moment som ska utföras under deras APL-period. Enligt elever beror det på att eleverna får olika APL-platser med olika förutsättningar att kunna genomföra vissa moment.

Av intervju med rektorn och de biträdande rektorerna framgår att rektorn inte har gjort någon fördelning av vilka delar av det centrala innehållet som ska genomföras under APL respektive under skolförlagd undervisning. Enligt rektorn beror det på att det varierar mellan arbetsplatser vilka arbetsuppgifter eleverna kan få arbeta med under sin APL. Dock uppger rektorn att eleverna får checklistor där det framgår vilka uppgifter som motsvarar vilka moment utifrån det centrala innehållet i nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras under APL.

Av kompletterande uppgifter från huvudmannen framgår att checklistorna används för att säkerställa att det centrala innehållet i hela eller delar av nivåer i ämnen som förlagts till APL har genomförts. Huvudmannen har inkommit med en checklista för enskilda elever som genomfört sin APL inom den sammanhållna yrkesutbildningen till redovisningsassistent och ett bedömningsunderlag för drifttekniker IT. Av checklistorna för yrkesutbildningen till redovisningsassistent framgår följande: "[...] Eleven ska utföra så många moment som det är möjligt enligt nedanstående krysslista, i den mån det är möjligt för praktikplatsen att bistå med dessa eller likartade arbetsuppgifter. Checklistan används vid trepartssamtal". Av inkomna checklistor framgår inte att dessa är beslutade av rektorn.

Rättslig reglering

Av förordningen om vuxenutbildning framgår att när det gäller sammanhållna yrkesutbildningar beslutar rektorn vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande. När det gäller övrig utbildning beslutar rektorn om utbildningen ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande och i så fall vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska förläggas till arbetsplatser. (2 kap. 27 § andra stycket förordningen om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns beslut om APL inte uppfyller författningarnas krav. Av tillsynen framgår att rektorn har beslutat om vilka nivåer i ämnen som delvis ska genomföras som APL samt hur många poäng av ämnesnivån som förlagts till APL. Det framgår dock inte vilka delar av ämnesnivåerna, kopplat till aktuellt centralt innehåll, som förlagts till APL. Enligt rektorn är skälet till att ingen sådan fördelning gjorts att det varierar mellan arbetsplatser vilka arbetsuppgifter eleverna kan få arbeta med under sin APL. Även i elevintervju framkommer att elever upplever att det inte är tydligt vilka moment eleverna ska utföra under APL och att skälet till

det är att eleverna får olika APL-platser med olika förutsättningar att kunna genomföra vissa moment. Såvitt framgår av tillsynen anses inte heller de checklistor som ska säkerställa att det centrala innehållet i hela eller delar av nivåer i ämnen som ska genomföras som APL vara ett beslut som fattats av rektorn.

Rektorns beslut är ett viktigt led i att kvalitetssäkra det arbetsförlagda lärandet. Det måste därför vara tydligt för alla inblandade parter vad rektorn beslutat i fråga om vilka delar av utbildningen som är förlagd till aktuell arbetsplats. Beslutet ska vara kopplat till innehållet i ämnesplanerna. Skolinspektionen bedömer att rektorn med hänsyn till detta i tillräcklig omfattning behöver ha säkerställt att de delar som APL-beslutet omfattar verkligen kan genomföras på aktuell arbetsplats. För det fall att det varierar mellan de aktuella arbetsplatserna vilka moment eller delar av det centrala innehållet som kan genomföras behöver rektorn därför fatta differentierade beslut för de olika eleverna eller elevgrupperna. Skolinspektionen bedömer sammantaget att rektorns beslut i detta fall inte är tillräckligt tydliga avseende vilka moment i de aktuella ämnesnivåerna som ska genomföras som APL och att besluten därmed inte fyller sitt syfte.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Huddinge kommuns verksamhet vid Astar AB/Solna torg 3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller rektorns beslut om vilka delar av nivåer i ämnen som ska genomföras som APL. Det finns därför skäl att förelägga Huddinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Eleverna får APL i den omfattning de har rätt till

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framgår att de elever som läser den sammanhållna yrkesutbildningen till redovisningsassistent har APL under 35 eller 36 dagar, uppdelat på två perioder. Elever som läser den sammanhållna yrkesutbildningen till service- och installationselektriker har APL under 60 dagar. Elever som läser den sammanhållna yrkesutbildningen till drifttekniker IT har APL under sammanlagt 30 dagar. Antalet dagar och/eller veckor för APL bekräftas också i intervjuer med lärare.

Enligt rektorn och de biträdande rektorerna har eleverna som läser den sammanhållna yrkesutbildningen till drifttekniker IT APL under sammanlagt 40 dagar. Vidare uppges i intervju med rektorn och de biträdande rektorerna att samtliga elever får minst 15 procent APL, och att ingen elev har mindre än 15 procent APL.

Skolinspektionen har tagit del av poängplan och rektorns beslut om vilka nivåer i ämnen som delvis ska genomföras som APL för de aktuella sammanhållna yrkesutbildningarna. Rektorns beslut gäller elever som påbörjade sin utbildning efter den 30 juni 2025. Av ovan nämnda dokumentation framgår följande om de tre sammanhållna yrkesutbildningarna:

- För elever som studerar till service- och installationselektriker omfattar utbildningen totalt 1500 poäng och eleverna ges APL motsvarande 320 poäng
- För elever som studerar till drifttekniker IT omfattar utbildningen totalt 1100 poäng och eleverna ges APL motsvarande 160 poäng
- För elever som studerar till redovisningsassistent omfattar utbildningen totalt 900 poäng och eleverna ges APL motsvarande 180 poäng.

Enligt Skolinspektionens beräkningar utifrån ovanstående information får eleverna som studerar till service- och installationselektriker cirka 21,5 procent APL, eleverna som studerar till drifttekniker IT cirka 14,5 procent APL och eleverna som studerar till redovisningsassistent cirka 20 procent APL.

I intervju med rektorn och de biträdande rektorerna uppges gällande den sammanhållna yrkesutbildningen till drifttekniker IT att en av de ämnesnivåer som delvis är förlagd till APL motsvarar 150 poäng och inte 100 poäng såsom anges i beslutet om APL. Enligt rektorn och de biträdande rektorerna får eleverna som studerar till drifttekniker IT APL motsvarande minst 15 procent.

Rättslig reglering

Av förordningen om vuxenutbildning framgår att i en sammanhållen yrkesutbildning ska omfattningen av arbetsplatsförlagt lärande för varje elev vara minst 15 procent av den sammanhållna yrkesutbildningen. Om det är lämpligt med hänsyn till en elevs behov och förutsättningar och eleven begär det, får rektorn besluta att det arbetsplatsförlagda lärandet ska omfatta mindre än 15 procent av den sammanhållna yrkesutbildningen eller undantas helt för den eleven (2 kap. 28 § förordningen om vuxenutbildning).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever inte får APL i den omfattning som de har rätt till, vilket är en brist. Som framgått ovan omfattar den sammanhållna utbildningen till drifttekniker IT totalt 1100 poäng, varav 160 poäng genomförs som APL enligt rektors beslut. Detta innebär att eleverna ges APL som motsvarar cirka 14,5 procent av utbildningen. Vad som uppgetts avseende att en viss ämnesnivå omfattar 150 poäng föranleder ingen annan bedömning. Såvitt framgår av tillsynen har rektorn heller inte beslutat om minskad APL för elever inom denna yrkesutbildning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Huddinge kommuns verksamhet vid Astar AB/Solna torg 3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att alla elever får APL i den omfattning som de har rätt till. Tillsynen visar att eleverna som studerar den sammanhållna yrkesutbildningen till drifttekniker IT inte får APL som motsvarar minst 15 procent av utbildningen, utan cirka 14,5 procent. Mot bakgrund av den ringa differensen mellan omfattningen på APL som eleverna får och omfattningen som författningarna kräver bedömer dock Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Huddinge kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för arbetsplatsförlagt lärande och att lärandet uppfyller de krav som ställs på utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer framgår att det är verksamheten som har det yttersta ansvaret att säkerställa att samtliga elever får en APL-plats. Rektorn och de biträdande rektorerna uppger att eleverna också uppmanas att på egen hand söka APL-platser eftersom det är en viktig erfarenhet i att söka ett arbete.

Av intervjuer med elever framgår att de har kunnat genomföra moment av det centrala innehållet i nivån i ämnet under sin APL-period. Detta bekräftas av intervju med lärare. Lärare uppger vidare att det kan bli mer fokus eller fördjupning inom vissa delar av det centrala innehållet eller mer

allmän kunskap gällande allt centralt innehåll beroende på vilken APL-plats eleven har.

Rektorn och de biträdande rektorerna uppger att verksamheten på olika sätt kontrollerar att det centrala innehållet i delar av nivåer i ämnen som ska genomföras som APL går att utföra på elevernas APL-platser. Enligt rektorn och de biträdande rektorerna har eleverna tillgång till en checklista över de uppgifter som ska utföras under deras APL, verksamheten har kontakt med elevernas handledare, och eleverna skriver en veckorapport till läraren som gör en extra kontroll av att det centrala innehållet genomförs.

Rättslig reglering

I förordningen om vuxenutbildning stadgas att med arbetsplatsförlagt lärande avses lärande i en utbildning som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för arbetsplatsförlagt lärande och att lärandet uppfyller de krav som ställs på utbildningen. (2 kap. 26 § och 2 kap. 27 § första stycket förordningen om vuxenutbildning).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande att säkerställa att samtliga elever får en APL-plats och att lärandet uppfyller de krav som ställs på utbildningen. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Eleverna får APL under ledning av handledare som har nödvändiga kunskaper för uppdraget och som i övrigt bedöms vara lämpliga

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer framgår att alla elever har tilldelats en handledare på sina APL-platser.

I intervjuer med lärare, rektorn och de biträdande rektorerna uppges att elevernas handledare har nödvändiga kunskaper för uppdraget. Rektorn och de biträdande rektorerna uppger att det är en utmaning att få samtliga handledare att genomgå handledarutbildning, men att de i kontakt med företagen informerar om att genomförandet av handledarutbildning är en förutsättning för att kunna handleda eleverna. Av inkommen dokumentation inför tillsynen framgår att verksamheten genomförd kontroller av handledarnas kompetens och eventuell tidigare genomförd handledarutbildning vid varje placering. Vidare uppger rektorn och de biträdande rektorerna att handledarna har tillgång till en checklista för att veta vilket centralt innehåll i nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer

som ska genomföras under elevernas APL. Lärare uppger att de har kontinuerlig kontakt med elevernas handledare och genomför trepartssamtal, där lärare, elev och handledare deltar, för att gå igenom vilka moment och uppgifter eleverna har fått genomföra under sin APL.

Av intervjuer med lärare, rektorn och de biträdande rektorerna framgår att verksamheten får information från eleverna om deras handledare skulle vara olämpliga för uppdraget, och i förekommande fall agerar vid olämplighet. Vidare uppger en av de biträdande rektorerna att hen kontinuerligt stämmer av med eleverna hur deras APL-platser fungerar.

Rättslig reglering

Av förordningen om vuxenutbildning framgår bland annat att för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (2 kap. 30 § förordningen om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

I utbildningen synliggör och diskuterar lärarna hur olika föreställningar om vad som är manligt och kvinnligt kan påverka människors möjligheter och val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framgår att de i sina utbildningar inte ser några behov av att lärare synliggör och diskuterar olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt och hur det kan begränsa kvinnors och mäns olika lärande, val och utveckling. Elever uppger att det inte görs någon skillnad på män och kvinnor i utbildningen.

Av intervju med lärare framgår att de under introduktion inför varje nivå i ett ämne informerar eleverna om bland annat verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling och hur eleverna ska gå till väga vid förekomst av exempelvis kränkningar.

Av intervju med rektorn och de biträdande rektorerna framgår att lärare på olika sätt uppmuntrar eleverna att utveckla sina intressen utan föreställningar om vad som är manligt och kvinnligt. Bland annat uppger rektorn att lärare inom utbildningen till redovisningsassistent diskuterat löneskillnader mellan män och kvinnor som en faktor som påverkar

lönesättningen, trots att så inte borde vara fallet. Vidare uppger rektorn att ämnet också behandlas inom vissa nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer inom handel och hållbar utveckling, där exempelvis FN:s globala mål ingår. Enligt en av de biträdande rektorerna kan frågor kring detta uppkomma när eleverna har APL. Biträdande rektor ger ett exempel där en elev frågade om utbildningen skulle innebära tunga lyft, och biträdande rektorn förklarade att det inte krävs för att genomföra utbildningen.

Vidare uppger rektorn att en studie- och yrkesvägledare också har pratat med elevgrupperna om arbetsmarknaden och frågor kopplade till könsskillnader.

Rättslig reglering

Av läroplanen för kommunal vuxenutbildning framgår att vuxenutbildningen har ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Det framgår även att eleverna ska uppmuntras att utveckla förmågor och intressen utan att begränsas av föreställningar om vad som kan uppfattas som kvinnligt och manligt. (Lvux12, 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, En likvärdig utbildning)

Av läroplanen för kommunal vuxenutbildning framgår vidare att läraren ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter och val. (Lvux12, 2.1 Kunskaper, 2.4 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Kajsa Holmqvist Risto

Beslutsfattare
Signerat av: Kajsa Holmqvist Risto

X Victoria Eriksson

Föredragande
Signerat av: Victoria Eriksson